

A' ROMAITSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Kedden 23. Oktoberben 1792.

Egy Posta ló az Elyséumból.

Be bódog Ország ez az *Elyséum!* — Itt tsak evedül az öreg *Káron* a' Posta mester — minden lova egy evező lapát, mellyet kezébe vévén, mihelyt az utazó lelkekkel a' *Stixen* által evett, azonnal megszünt még tsak neve is a' *Postilionnak*. Ezen szép kies mezőkön nekünk a' felső világból ide le érkezhett Posta lovaknak is olly tellyes nyugodalmunk vagyon, mellyet a' felső világon soha nem láttunk, nem hallottunk 's még tsak nem is álmodtunk rólla — még tsak hire sintsen a' mi bőrünket a' felső világon hasogató korbátsnak. De haljátok kedves Elyséumi-béli vélt felső világi Posta ló barátim! — ide való szerentsés megérkezésemet,

S s s s

semet, és azt a' megelőzőtt nyomoruságos útamat akarom néktek elő beüzelleni. — En Oktobernek 4. dikén 12 órakor indúltam vala ki Bétsből negyed magammal, egy nagy meg terhelt kótsi elejébe fogva, egy oly társommal fogtanak vala hámba előre, kinek tsak egy szeme vala. — A' rúdos is *Pápaszemen* nézett az edgyik; de a' kótsijában lévő úgazó tsak erőss tsontos vóltunkat nézven, ezen hibánkat tsak nem az utólsó *Státion* sajdiván, midön a' kótsisnak szemére hányta vólna, azt felelé: egy jó kótsis alatt 4 jó erőss lónak mindég bé szolgál 3 szem — 's az óltson nagy terhét hordozó lovak mindég vakok szoktanak lenni,

Egy napi és egy más éjjeli esözések után meg érkezünk 4 napok alatt Budára. El irtoznátak, ha láttátok vólna Bétstől fogva Budáig azokat a' káros nyomokat, mellyeket a' múlt hónapban a' menykő okozott vala itt szerte széllyel.

Beregh Vármegyében Sept. 7. dikén hajnal előtt nagy szél, iszonyú villámlás, és tsattogó égi-háború vólt, hüllottak a' rettentő tüzes menykövek; mellyek által *Beregben* két búzával rakott tsűrök meg emésztettek, a' mezőkben is sok széna bogját meg égetett. *Szabolts V. megyében* *Baktán* egy terhes Alsizonyt az *Elyséum* mezejére küldött. — *Mária Pótsón* is egy Kortsrát földig égetett, a' hol egy kereskedőnek portékája is hamuvá tétetett, magát a' kortsrárost is meg sértette, kinek élete mivel kétségesnek láttatott, talám már meg is hólt. Vasárnap virradóra ismét rettentő villámlások, menydörgések, és menykő hüllások valának, de kár nélkül. *Beregh V. megyében* a' Farkasok már ekkor erőssen folytatták a' barmok mézárását. *Budán* már a' szüretnek vége vala ekkor. A' búza, zab és széna olly óltó és bőv, mint a' *Kanahán* földén; de a' must és bor a' sovány szüret miatt minden felé olly drága, hogy N. Körös tállyékán is egy akó mustért 4 r. forintokat kívánnak. — 9. dikben indúltunk vala ki Budáról olly véggel, hogy

hogy 3 napok alatt Debretzenbe szaladjunk, 's mi leve belöle? Bétstől fogva Budáig mind fel-töltött útakon jöttünk; itt pedig már hasig erő sárnak kellették fogunk. A' 2 hetekig tartott esőzés megint éjjeli nappali eső hullásra válván, egy nap *Pilisig*, más nap *Abonyig*, harmad napján pedig *Török Sz. Miklósig* a' tengellyen fellyül erő sárban és vízben kéntelenittetem vala a' kocsit vonni. *Szolnokon* és az egész *Tisza* mellyékén még soholt sem vethetnek, sőt az esőzés miatt még annyira sem mehettek némelleyek, hogy vétői való búzát nyomtattathattanak volna. — A' *Szolnoki* Vendég fogadós istállójában a' *Tokajból* utazó lovak azt beszélleték, hogy itt a' szüret az idén Oktoberben fogna meg esni; noha máskor Novembernek elején szüretelék. Mi az oka? a' sok esőzés miatt kezdett már rőthadni a' szőlő, és az idén vége annak egész *Europában* hires *Tokaji* aszúszőlő bortsinálásának: — Egy néhány zabbal ternelt hajók érkeztenek vala *Tokaj* környékéből éppen ebben az időben *Szolnokra*, 's már meg örvendtettem vala, hogy nekem is fogna egy ozsönyára való jutni belöle — de szomorúan kellették több társaimtól érteni, hogy ez a' F. Császár zabja, és takarítják alább az Élés tárokba; mellynek okát senki sem tudá nekem mondani. — Ki indulék nagy szomorúan *Szolnokból*, és midőn estvére *Török Sz. Miklósba* érkeztem volna; a' Város közepén dőlven belé a' sárba; egy néhány órák múlva a' Városnak minden Kutyái *parentálnak* vala fejem felett — és a' felső világ beli bevett izokás szerinti nagy vendégséget tsápának toromon. — Hogy a' mezőkön és pusztákon mindenütt utak nincsenek tsinálva, azon nem tsudaikozom; de hogy egy Városnak az utzáin nyakig kellették a' velzedelmes sárban úlni, az a' Város Elölljáróinak tetemes hibája.

Erdélyből Kolosvárról 11. Okt. — *Ferentz* napján nagy pompa és Bál volt a' Királyi Biztos Ur ő Exjánál. A' Város fő útzái-is szépen ki-vóltak világoztatva. 6 dik Okt. igen szép értelmű szókkal írott Levelébe kérte a' Kir. Biztos Ur ő Exja a' Rendeket: hogy minthogy már a' dolgoknak vége felé járnak, és szüretre haza lietnek, adják tudtára ő Exjának, azt a' napot, a' mellyen el-fognak ofzlanani, hogy tudhassa mellyik nap az, a' mellyen a' jelen való Diétán szép rendel folyt dolgokról maga Relátzióját ő Felségéhez meg tehesse.

A' Zalathnai Inspectoratus Præfesse M. Confiliarius *Müller* Urnak holzfzas és hasznos szolgálatját az 8. Okt. ri ülésben Indigenátussal jutalmaztaták a' F. Státusok. Közönségessé tétetett Székely Lovas Hadnagy *Brintsán* Ur' Nemes Levele-is.

Szentpáli László maga Criminalis processusába *Dilatiót* kért a' Nemes Rendektől, kik is reggeli 9 órától fogva dél utáni 6 óráig folytatott vételkedésekben azt határozták, a' mit ma publicálatanak-is: hogy a' jövő Diétáig *Dilatió* adatik, de maga szabadon nem bocsáttatik, hanem házat rendeltek számára, hol most előbb az Ország Postái, az után pedig a' Vármegyebéli egy Házi Nemes-ség fogja strásálni, a' Városra ugyan meg engedtetett ki menetele, de jó vigyázás alatt. — Így hát ezen bé-vádoltatott ember ügye a' jövő esztendőre halada, és addig 7 jó Kezeseket kell állitania két két száz forintig. Az Ország Rendei között még azon ülésben tanáltattak vagy öten, a' kik a' kezességet a' meg-irt summáig fel vették. — Ezen vád alatt lévő szemelly, azon kívül, hogy közelről való Attyafia' meg-öletésében részves, vagy talám fő ok lett volna, azzal-is vádoltatik: hogy hamis leveleket tsinált; és hogy egy Haramia-Társaságot állitott volna fel, *Minya*-Kompánia nevezet alatt.

Ugy értjük, hogy ő Felsége kegyelmesen tekintvén a' Státusok alázatos Repræsentációját, a' mellyben Gróf *Bethlen Pál* Ur ő Exja Hivatalába

további

további lehető maradhatásáért esedeztek ; úgy a' tisztelt Gróf Urnak sok elztendők alatt hiven és jól folytatott szolgálatait is, a' M. Kir. Tábla mellett való Praefelséget továbbá is meg hagyta azon nagy érdemü Gróf Urnál; és már ezen dolog iránt, a' Felséges Erdélyi Udvari Kantzellária által, a' szükséges Rendelések régen meg - is tétettek a' Királyi Commissarius Gr. *Mitrayfzki* ő Exjánoz.

A' Nemes Székely Nemzet sérelmei, mellyeket mind maga azon Nemzet, mind pedig a' Tek. Státusok, még ezen Diæta alatt orvosoltatni kívántak, a' jövő Diætáig halasztattak ő Felségétől. — Lehetetlen is oly nagy dologban, mellyel nem csak a' Fejedelem, egész Erdély Ország; és abban főként a' magát sérelmesnek tartó Székely Nemzet jova, hanem némelly szomszéd tartományok boldogsága is egybe kötve vagynak, oly hirtelen való lépéseket tenni. — Tsak ugyan szerentsés a' Ns Székely Nemzet mostani kegyelmes Fejedelmével, a' kinek rendeléséből a' Fels. Hadi Tanács, és F. Erdélyi Udvari Kantzellária fáradhatatlanul munkálódnak a' Limitanea Militia dolgai jó rendbe hozásokon, a' nagyon meg terhelteknek könnyebbitéseken, és az el lankattak meg nyugtatásán, segélje is az Isten azon nagy oszlop Urakat, hogy fáradozások 's nagy munkájok után kinek kinek a' maga illendő julsát, és törvényes szabadságát hathatos közben járások által Felséges Urunktól kinyerhesék, és az ő Felsége ditső nevét ezen Kegyelem által is örökre maradandóvá tehessék.

Debretzen Várofsában illyeu iszonyuság történt a' múlt 5 dikben. — „Egy *Jobbágy* nevü embernek othon maradnak étzakára 3 hajadon majd tsak neveletlen léánkái, és egy szomszéd barátjokkal kukuritzát (Tengerit) felytvén bé-mennek hozzájuk valami gonosz - tévők, és rendre öldösni kezdik őket; mely meg esvén rakásra rakva hagyták őket a' szobában, és az ajtót rájuk kötötték. Az után meggyulytották, a' mint némellyek mondják, nem a'

a' házat, hanem az Udvaron lévő ólat. Az égésre lárma esvén, a' házba bé rontottanak némeljek, és a' 3 testvéreket vérekbe heverve meg halva, a' 4 dik léánt pedig, fél-hóltan hurtzolták ki a' szobából. Az első el-temettetnek: az utolsó pedig a' közönség költségén igen nagy szorgalmatossággal gyógyittatik, és még életben vagyon. Némely gyanusok fogságban vagynak, de a' valóságos gonosz tévők még nem tudatnak. — Erről másszor bővebben és bizonyosabban.

Béts. — Az Udvari Kamara Præfesse Gr. *Chotek*, kiről közelebbről irtuk vólt, hogy veress himlőben fekszik, a' mint haljuk gyógyul.

Tegnap előtt a' F. Udvarnál a' *Mária Theresia* Keresztes Rendjének innepe tzelebráltaték, mellynek alkalmazatossággával Fels. Urunk ezen Rendnek 2 nagy Keresztes, 8 *Komendátor* vagy közép Keresztes, és 4 kitsiny Keresztes vitézeivel méltoztaték közönséges asztalnál megjelenni.

Az *Austriai* és *Pruszszus* fegyveres *Congressus*-ról senki sem kételkedik, hogy a' jövő télen *Luxemburgban* ne fogna bizonyoson tartattatni, mellyhez a' külömb-külobféle Követek készittik-is már magokat. — — — — —

A' *Néapolisi* Korona Hertzeg jövendő-béli életpárjául el-jegyeztetett *Austriai* fő Hertzeg *Alszony Mária Klémentina* kevés napok múlva különös Udvar-tartást fog a' Fels. Udvertól magának nyerni.

Prágában a' felyebb való napokban valami kis zenebana forma támodott vala a' Zsidók miatt, de a' mellynek a' fő *Burggráf* Gróf *Rotenháim* még elő füstjét szerentsésen ki-oltotta.

❦ ❦ ❦

Oberster Götze, mint Pruszius Követ hető 16.
pésekkel *Konstantinápoly* felé folytatja útját. —

Zemlinből azt írják, hogy a' régi *Belgrádi* lakos rébellisek, még mind birják *Belgrádnak* külső várofsait, és a' 'Sidó és Keresztény lakosokat halállal fenyegetik, ha nékiek segítségül nem fognak lenni, melly miatt már *Belgrádnak* külső várofsait sokan a' Keresztény lakosok közzül el-hagyván, *Semlinbe* szaladtanak által. Meg sajdítván a' rébellisek azt, hogy a' *Serviai* Görög Püspök a' *Belgrádi* Basával edgyet értölög volna, és hogy a' *Serviai* Keresztényeket ellenek ingerelné, házára rohantanak, és életétől-is bizonyoson meg fosztották volna, ha a' Papoknak egy részével előre *Semlinbe* által nem szaladott volna, a' hol még most-is bátorságban vagyon. — Ezen zenebonák igen nagy akadályára vagynak itt a' kereskedésnek; mivel az út féleken lappangó tolvaj bándák miatt veszedelembe forog az útozók élete.

Egy uj Levél szerint *Genua* fel-adta magát a'
Frantziáknak.

Páris. — A' Külső Ministernek Okt. 1-ső nap-
ján a' Nemz. Convent előtt tett jelentése és a' tá-
bortól érkezett tudósítások szerint, Sept. 22-dikén
egy Generál Adjutántot küldött *Dümurier* Hertzeg
Braunsváighoz, ki által a' fogjoknak egymástól va-
ló költsönös ki tserélését vétette munkába. Ez nap,
sőt 21 dikben-is már, a' fogjok ki tserélése végett
a' Frantzia táborhoz által ment Pruszizus tisztek,
a' jó békeiségnek helyre állittásáról némelly jelen-
téseket tévén *Dümuriernek*, ő az egész dolgot a'
Nemz. Conventnek akkor mindjárt tudtára adta,
és az óltától fogva innen várta a' további rende-
léseket, és a' fegyver nyugvásra való engedelmet.
Sept. 24-dikére helyre állittatván a' fegyver nyug-
vás, attól fogva a' Frantzia és Pruszizus ellensé-
ges

Pruszsus Király és a' Tsászár nem akarják ugyan magokat a' Frantzia igazgatás formájába belé elegyíteni, azt mindazonáltal telyességgel meg kívánják, hogy a' Királyi méltóság helyre állittassék, és a' Király tiszteltessék. A' melly dolognak végre hajtására H. *Braunsváig*, valamint a' Frantzia népet, ugy a' Nemz. Conventet is hívja. „

Igy beszéllett a' Minister a' Nemzeti Conventben H. *Braunsváignak* azon Pátenséről, mellynek valóságos foglalatja ez: — „Midön a' Pruszsus Király és Tsászár a' magok akaratjoknak telyestését réám bizták, fel se tették azokat az iszonyúságokat, mellyek Párisban a' Király és Királyi Familia fogságban való tétettetése előtt történtenek, és a' mellyeknek még a' Frantziáknál kevesebbé pallérozott népek között is alig tanálhatjuk példáját. Utolsó és leg nagyobb vétke a' Frantzia nemzetnek, melly által a' két nagyobb ostorokat, u. m. a' háborut és a' törvénytelen életet magára vonta, az vala, hogy a' Királyt az által a' Constitutió által néki adatott foglalatosságoktól megfosztotta, a' melly Constitiós az egész nemzet' egyetlen egy akaratjának igen nagy lármával hírltetett lenni. Mind ezek az ostorok örökké valóvá téttetének végezetre, a' magokat Nemzet Repræsentánsainak nevezőknek azon első Dekretomok által, mellyel a' Királyi méltóság egészen el töröltetett. Ezen magokat Nemzet Repræsentánsainak nevezők, a' kiknek tsak igen kevés számból, és azon kívül sok idegenekből álló Gyűlése, minden megvisgálás és utánna való járás nélkül, tulajdonította magának azt a' just, hogy a' 14 *Sekulumok* alatt fenn állott Frantzia *Monárchiát* bé-töltő 14 ember-nemzettségek' (*Generatiók*) meg-egyező gondolatjának és akaratjának ellenek mondhasson. Ezen lépés, mellyen a' Frantzia Nemzetnek ellenségei, ha fel-lehetne tenni, hogy tsak ugyan fenn fogna az állandóul maradni, bizonyoson örvendenének, éppen ellenkező azzal a' fel-tétellel, melly mellől a'
[Tsászár]

Tsászár és a' Pruszszus Király tellyeséggel el nem fognak állani, u. m. hogy vagy a' Frantziák Királyának szabadságát, bátorságát, és méltóságát vissza adják, vagy pedig, hogy azokon, a' kik ezen Királynak tovább is bántodást fognak okozni, érdemek szerint és igen szembe tűnölög bosszút áljanak. „

„ Ehez képpest jelenti az Alól irtt, mind közönségesen az egész Fr. Nemzetnek, mind pedig kinek különösen ezen Nemzet' Tagjai hozzá, hogy a' Fels. Tsászár, és Pruszszai Király, változhatatlanul meg maradnak ugyan azon fel-tételek mellett, hogy magokat Frantzia Országának belső igazgatásába nem avatják; de egyzersmind meg-kivánják, hogy a' Frantzia Királyi Felség. egész Familiájával edgyütt, tüstént szabadságba helyhezteitessék azok által, a' kik által fogságban tartatik. Hasonlóképpen azt is akarják a' F. Tsászár, és Pruszsz. Király, hogy a' Frantzia Orzági Királyi Hatalom, minden haladék nélkül vissza állittassék *XVI. Lajosban*, és az ő utánna Következendőkben; és hogy rendelések tétessenek, melyeknél fogva, ment lehessen ennekutánna a' Kir. Hatalom azon alatonittatásoktól, melyeknek ki volt mostanság tétetve. — Ha meg nem felejtkezett még egészen a' Frantzia Nemzet, a' maga válóságos boldogságáról; és ha — szabad meg határozással birván — nem akarja, hogy tovább is tartson egy olly nyomorúságos had, melly, annyi Tartományokat tézzen ki tárgyúl mind azon veszedelmeknek, a' melyeket okoznak, valahová mennek a' Seregek: — nints miért halassa, csak egy szempillantásig is abbéli maga ajánlását, hogy kézz tellyesíteni azokat a' sietős kívánságokat, melyeket én, a' F. Tsászár', és Pruszsz. Király' nevében közlök véle; és a' mellyre ha ellenkező választ adand: bizonyos lehet benne, hogy az említett Felsegek, uj, és az eddig valóknál még sokkal rettenetesebb veszélybe boritják ezen Orzágot, melly néha napján olly viragzó Ország vala. „

„ Az a' maga meg-határozása 'a' Frantzia Nemzetnek, mellyet ezen jelentésre fog tenni, fogja a' háborút vagy bé-végezni, vagy pedig tovább is nyúlytani. Az utólsó által, u. m. a' Királyi méltósógnak el-törlése által, minden Europai Fejedelmekkel eddig fenn állott költsönös barátságának útját bé-fogja zárni, és az azokkal költsönös egymástól való függést meg akadályoztatja. Ha pedig ellenben ezen javaslásnak engedni fog, ugy ismét traktához lehet kezdeni, és a' békéség helyre állittathatik; ezt pedig, hogy az Országnek vizsgálza adhassák, bizonyoson a' Nemzet Helytartói is nem ok nélkül kívánhatják. — *H. Braunsvájg: Lüneburg. Sept 28-dikán Hansból a' fő tábori szálalásról.* „

Ezen jelentésére a' *Braunsvájgi Hertzegnek* csak ennyi feleletet ada *Dümurier*, hogy ezt ugy nézi, mint a' fegyver-nyúgvásnak fel bontását. Pruszizus Gen. Adjutánt *Manstein*, a' ki ezen jelentést *Dümuriernek* meg vitte, más napra is meg-hivta őtet a' tanátskozásra, de *Dumurier* ebben többször meg nem jelent. A' traktálásnak ideje alatt pedig szüntelen ujj-ujj Sergekkel szaporította a' maga táborát, úgy hogy a' fegyver-nyúgvásnak félbe szakadásakor, a' maga vallás-tétele szerint, 100-ezer emberekből álló tábor vala vele.

Oktobernek 2 dikán ismét egy más Levele olvastatott-fel *Dümuriernek* a' *Conventben*, mellynek e' vala summája: hogy a' Pruszizus és Auszriai Sergek nyomúlnak vizsgálza felé, 's hogy hadi készületeiket és bágázsiájokat óltalmazhassák, egy nap 2 mértföldnél nagyobb útat nem téznek; Gen. *Bournonville* mindenütt nyomokban vagyon, 2 napok alatt egy néhány százat tett közzüllök fogságra, és sok rakott szekereiket foglalta el. Ezen tudósításához ragasztott *Dümurier* némelly Leveleket-is, mellyek a' fegyver-nyúgvás alatt a' 2 tábor között költsönöztetnek.

Okt. 3-dikán hasonlóképpen a' tábori Generálisoktól bé-érkezett Leveleket terjesztette a' Minister a' *Convent* elejébe. — *Dümurier* ismét azt írta Sz. *Menehouldból*, hogy az ellenség Okt. 1-ső napján este tökéletesen a' maga visszavonásával foglalatokodott — hogy az el-fogattattak szüntelen nagy számmal hozattattanak bé — hogy ezeknek válas-tétele szerint, a' szükség és betegség az ellenség táborában nagyon uralkodott — hogy a' *Gránd-pré* és *Verdün* béli tömlötzők az ellenségnek betegjeivel tömve vóltanak — hogy a' *LaLün* és *Hyron*-béli tábor helyeken többen tanáltattanak 300 félig meg-ett holt lovaknál — hogy az ellenséges táboroknak, az eleségtől ki pusztított *Verdün* és *Longvy* vidékein való telelését gyanittani, és *Mozier*, *Sedan*'s *Montmedy* Városait töllök félteni, éppen nem lehetne.

A' Frantziák parantsolatot küldöttek Gen. *Monteskiuhoz Savoyába*, hogy *Genevára* ülsön réá; de tégye arról-is bizonyosá egyszermind ezen Respublikát, hogy a' Frantziák ennek sem függetlenségét, sem ebben valakinek személjes bátorságát és tulajdonát bántani nem akarják, hanem tsak a' Magistrátus béli személjeknek meg büntettetését kívánják azért, hogy miért hívtak magokhoz a' Frantziák ellen a' *Bernai* és *Uri* nevezetü Helvétus Kantonoktól segittséget. Az is meg-parantsoltatott *Monteskiunek*, hogy a' Helvétus Katonákat *Genevától* egészen üzze és szorittsa el. — Az *Uri* és *Bernai* Kantonok azt kívánták Oktobr. 3-dikán a' *Nemz. Conventtől*, hogy a' *Báseli* Püspökségből a' Frantzia katonáknak ki-takarodását parantsolja-meg, mellyre a' *N. Convent* semmit sem felelvén, egyéb dolgához látott. — Ugyan ezen ülésben tétetett jelentés az iránt-is, hogy a' *Touloni* ki-kötő helyből 9 első nagyságú Linéás hajók a' *Mediterraneum* tengerre ki szállottanak. Továbbá: hogy noha *Lillében* Okt. 1 ső napján az ellenségnek tüze által már 200 házak egészen fel égettettek, 2000 en pedig nagyobb és kisebb mértékben meg-károsittattanak, és noha a' szükség és nyomoruság igen

igen nagy grádusra lépett, a' lakosok mindazáltal magokat fel nem adni telyefséggel meghatározták. — Jelentés érkezett azonban arról is, hogy ezen Északi Depártamentomában Frantzia Országának, egy 20-ezer fejekből álló Frantzia tábor készül az ellenséggel szembe szállani.

Nicca (Nizza) Várofsának megvételéről így írnak *Genuából*. — „Okt. 1 ső napján egy 7 első nagvságu hajókból álló Frantzia hajós Sereg, Gen. *Trügü* vezérlése alatt *Nizza* mellett megjelentvén, a' Váfat egy kevés ágyuzás után felkérte. A' Komendáns 24 órát kívánt a' gondolkodásra, de Gen. *Trügü* csak 6 tot engedett neki, melly eltelvén, magát mind a' ki kötő hely, mind a' város feladta, és a' Frantziák által elfoglalták. — Frantzia Gen. *Anselme* is, a' ki a' szározon indult *Piémont* ellen, emlékezik a' Nemzeti *Convent* előtt ezen erőss várnak megvételéről, mellyben ő is magának tulajdonítja ennek megvételét. Már ez akár hogy esett, az egész dologban legroszabb az, hogy a' Sárdinai Királynak ezen igen erős tengeri kereskedő vára is, melly közönségesen *Piémont* költségének szokott neveztetni, már a' Frantziák kezében vagyon. — A' Város őrizete itt az *Anselme* tudólitasa szerint tsupa Helvétus katonákból állott, kik a' Város Komendánsával együtt hadi fogjokká téttenek. — „En itt „ — így ír továbbá Gen. *Anselme* *Nizzából* — 100 ágyukat tanáltam. A' *Vat* nevű víziől fogva *Nizza* az úton is sok ágyuk akadtanak kezembe, de a' mellyek mind bévóltak szegeztetve, de csak úgy, hogy könnyü vólt által látni, melly liettséggel esett ezeknek bé-szegeztetése. Az ágyuk mellett hozzájuk tartozó töltések is vóltanak. A' bé-szegeztetett ágyuk is könnyen haizonra fordittathatnak. Az itt feküdt ellenséget 8000 régulárisokra, 4 Regement Helvétusokra, és 12 ezerből álló paraszt Seregre számlálják. En mind ezeknek üzésében foglalatoskodom: de ők a' köziklás hegyeken hágt
tsál

tsálnak. Reménségem szerint hónap *Nizzában* és *Mont-Albában*, hónap után *Villa Frankában* fogom a' szabadságnak fáját fel állítani. Nem képzelhetem az okát, miért hagyták olly nagy számu Sergek ezen szép dolgokat ilyen könnyen ide. *Anselme.* „ — (*Villa Franka* egy kitsiny de eröss város és ki kötő helyly a' *Mediterraneumi* parton, mellyet 2 erösségek u. m. *Mont-Albán* és *Sz. Ospitió* két felölről óltalmaznak. Itt szoktanak vólt eddig a' *Sárdiniai Király Gályái* fekünni.)

A' *Spanyol Udvar* még mind téteti a' *Frantziák* ellen a' nagy készületeket. A' *Frantzia* könyvek bé hozattatásának tilalmát ismét meg ujittatta azzal a' külömbséggel, hogy már most tsak azokat a' *Frantzia* könyveket nem szabad bé vinni; mellyek a' *Frantzia* *Revolútióról* és az *ujj Constitutióról* beszéllenek. Hasonló tilalom alá vettetenek *Spanyol* *Országban* mind azok az *ujj módi portékák*; *pikissek*, *legyezők* és *pántlikák*, mellyek a' *Frantzia* *ujjtásokat* leg kisebbnyire ábrázolják; de a' *Frantzia* *ujjságok* még máig sem tilalmaztatnak.

A' *Frantzia* *Sergek* mind ki takarodtak ugyan *Speyerből*, de nem *Landauba*, hanem tsak közelebb *Landauhoz*, és még most is a' *Püspök földin* fekülznek. — *Rostadtból* a' *Rénus partjáról* írják, hogy a' *Gyulay* *Regementből* 1500 an; a' *Tsászár* *Dragonysaiból* is 600 an ott útoztanak keresztül *Okt. 8 dikán* le-felé a' *Rénus* mellett. Más napra váratott a' *Schröder* *Regementje* és a' *Gyulaiénak* több része is; melly szerint igaz; hogy az *Eszterházy* *Serge* *Speyer* felé nyomúl-le. — A' *Frantziák* a' *széna* *magazinumnak* egy részét elégették *Speyerben*; mivel azt nem győzték el-takarítani. A' *Rénuson* tanáltatott hajókat ölzve rontották, és a' *vizen* le botsátották.

Az *Orosz Udvertól* 14 *hordó Rubelek* mondatnak *Lengyel Országban* meg érkezteknek lenni, mellyek.

lyek, a' mint némeljek gondolják, az Orosz Seregek miatt kárt vallott lakosok között fognak elég tételül ki-osztattatni. Egy közönséges Levélben erősítetik az-is, hogy az Orosz Tsászárné az Emigráns Frantzia Printzeknek 200 000 a' *Coalitiónak* pedig hadi költségül 400 000 Rubeleket küldött legyen.

A' mi *Speyerbe* el-fogattatott katonáink *Landauból Straszburgba*, innen pedig *Langres* nevü erőssvárba vitettenek *Lotharingiának* és *Cámpániának* szélére. Ezeknek száma mind együtt 2546, melyek közzül a' Moguntziaiak 1451-en, az Aus triaiak 700 's egy néhányan vagynak. A' többek fő Hertzeg *Joséf* Dragonyosai és egy néhányan más Regiment-béliek.

Az Orosz Országban lévő Aus triai tartományoknak a' Frantzia ellenség ellen való fedezésére több Seregek-is vettének indulandó parantsolatot, melly között vagynak a' Gen. *Alvintzi* Reg. ből 2 Bat. *Cassárol*, a' fő H. *Antaléból* 2 Bat. *Budárol*, a' *Nádasdijéből* 2 Bat. *Pestről*, a' *Mészáros Ulánussai* közül 4 Divisió, mind öszve 10-ezer emberek — *Bétsből*-is 1 Bat. ágyuzó Sereg. — Mind ezen Seregek olyan módón vették a' parantsolatot, hogy még ezen hónapnak 27-dikén induljanak Orosz Ország felé.

Jegyzés. — A' *Szeged* Várofsa-béli Országos vásároknak változásait még nem vettük, és ezért még eddig nem tehattük közönségessé.